

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

з дисципліни «Світова культура та мистецтво»

до виконання практичних занять та самостійної роботи студентів
для студентів спеціальності 242 «Туризм»
денної та заочної форм навчання

Запоріжжя
2021

Методичні рекомендації з дисципліни «Світова культура та мистецтво» до виконання практичних занять та самостійної роботи студентів для студентів спеціальності 242 «Туризм» денної та заочної форм навчання / Укл.: С.В. Гресь-Євреїнова. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. – 38 с.

Укладачі: С.В. Гресь-Євреїнова к.е.н. доцент

Рецензент: В.М. Зайцева, к.п.н., професор

Відповідальний за випуск: С.В. Гресь-Євреїнова

Затверджено
на засіданні кафедри
«Туристичного, ресторанного
та готельного бізнесу»

Протокол № 1 від 29.08.2021

ЗМІСТ

	с.
Вступ.....	4
План практичних занять.....	6
Самостійна (індивідуальна) робота.....	21
Завдання для контрольних робіт студентів заочної форми навчання.....	23
Перелік питань до заліку.....	24
Рекомендована література.....	28
Критерії оцінювання.....	30

ВСТУП

До кінця XX століття туризм став нормою життя сучасної людини. Переважно - культурний туризм. Індустрія та інфраструктура тим виразніше виявляються на підйомі, чим сильніше зростає, масово розвивається і знаходить все більш різноманітне задоволення неборимого бажання багатьох подорожувати. Культурі, щоб бути сповна затребуваною всюди у світі, потрібна підтримка і з боку туризму. А туризму для його розквіту необхідна культурна складова. Це без перебільшення основа основ міжнародних культурних і туристських обмінів. Партнерство культури і туризму, тісне співробітництво між ними - веління часу, один із категоричних імперативів XXI століття, для чого необхідно також наукове, освітнє забезпечення.

Мета: ознайомлення студентів з артефактами різних культурних регіонів світу, формування уяви про розвиток світової культури та мистецтва, філософсько-теоретичні основи історії світової культури та мистецтва.

Завдання:

Методичні – викласти історію виникнення та еволюції поглядів на мистецтво та культуру від давніх цивілізацій до постмодерної доби.

Пізнавальні – сформувані уявлення про сучасний стан розвитку світової культури і мистецтва та з'ясовувати деякі закономірності світового культурного процесу.

Практичні – формувати практичні навички роботи студентів зі спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань, ознайомити з основними культурними об'єктами світу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами; здатність до застосування загальнонаукових та фундаментальних знань, розуміння предметної області і професії; здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісні взаємодії при вирішенні поставлених завдань; здатність самостійного проведення досліджень на відповідному рівні.

фахові компетентності: здатність до ефективних комунікацій та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; розуміти організаційно-економічний механізм підвищення конкурентоспроможності національних підприємств сфери послуг; здатність до використання комплексу заходів, спрямованих на підвищення якості надання туристичних послуг та поліпшення роботи всіх підприємств сфери туризму; здатність застосування теоретичних положень та практичних навичок з організації туризму на різних ієрархічних рівнях та в різних туристських регіонах світу та в Україні; здатність до організації принципово нової форми рекреаційної діяльності, орієнтованої на пізнання природи, мінімізацію шкоди довкіллю та підтримку етнокультури.

Очікувані програмні результати навчання:

1. Знання основних етапів розвитку світової культури і мистецтва; особливості стилів та напрямів в художній культурі; зміст культурних процесів різних історичних епох.

2. Уміння оцінювати місце і роль художньої культури в житті суспільства; аналізувати витвори різних видів мистецтва; оцінювати туристичний потенціал краю.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 1 (2 години).

Тема: Поняття культури та мистецтва. Регіональна типологія світової культури.

Мета: Формування системи знань про теоретичні аспекти культури, цивілізації, мистецтва та вивчення характерних рис культурних регіонів світу.

Основні поняття: Культура, історія культури, культура особистості, цивілізація, культурний регіон, національна культура, звичаї, релігія, субкультура, художня культура, музикальне мистецтво, матеріальна і нематеріальна культура.

Питання до обговорення:

1. Сучасне розуміння категорії «культура», її сутність, функції та структура.
2. Поняття культури, художньої культури та мистецтва . Культура і сучасна цивілізація.
3. Основні культурні регіони світу (європейський; далекосхідний; індійський; арабо-мусульманський; тропічно-африканський; латиноамериканський) та їх характерні риси.

Хід заняття:

1. Повторення теоретичного матеріалу з даної теми.
2. Розв'язання завдань.
3. Короткий глосарій з тематики занотувати.

Завдання 1.

Виберіть правильну відповідь. Хто першим використав термін цивілізація в літературі? а) Гомер; б) Тацит; в) Цицерон; г) Кант

Завдання 2

Назвіть ознаки цивілізації _____

Завдання 3

Культура — це: а) система життєвих орієнтацій суб'єкта, що реалізується у засобах та результатах його діяльності; б) синонім поняття «цивілізація»; в) рівень матеріально-технічного розвитку суспільства; г) історичний етап розвитку суспільства; г) уміння людини правильно поводити себе у товаристві.

Завдання 4

Де вперше зустрічається термін «культура»? а) у творах римського оратора Цицерона; б) у творах Конфуція; в) у творах французьких просвітителів; г) у творах К. Маркса й Ф. Енгельса; г) у творах Т. Шевченка.

Рекомендована література:

1. А. Мировая культура и искусство: Учеб. пособие / Сост.: А.М. Беляков, Р.С. Бикметов, Г.В. Борисова и др. / Под ред. А.М. Белякова, В.Л. Правды; ГУ КузГТУ. – Кемерово, 2014. – 232 с.
2. А. Справочник по мировой культуре и искусству / С.М. Петкова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 507 с.
3. А. Садохин А.П. Мировая культура и искусство / М: ЗАО «БММ», 2017. – 448 с.
4. Борзова Е.П. История мировой культуры. – СПб., 2017.
5. Кравченко А.И. Культурология. – М.: Академический проект, 2015.
6. Культурология. История мировой культуры / Под ред. Н.О. Воскресенской. – М.: Единство, 2013.
7. Альманах «Культура і сучасність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sirius777.com.ua/UserFiles> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]
8. Історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій / Тернопіль, 2005.- 164 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-92.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]
9. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратьюк А. Ю. Культурология. Навчальний посібник / К.: Центр навчальної літератури, 2007.- 392 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2737.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 2 (2 години).

Тема: Європейська культура та мистецтво: Греція, Італія, Франція та Іспанія.

Мета: Формування системи знань стосовно Європейської культури та мистецтва.

Основні поняття: антична культура, Давній Рим, римське право, громадянин; базиліка, амфітеатр, цирк, терми, портретна скульптура, латинська мова, «золотий вік» давньоримської поезії, сатира, акведуки, епоха Відродження, міфологія, піктографія. пілони, пілястр, фронтон, ритуал, християнство.

Питання до обговорення:

1. Роль Давнього Єгипту у виникненні європейської культури.
2. Греція — колыска мистецтв. Видатні скульптори. Зародження театру.
3. Особливості давньоримської античної культури. Основні періоди розвитку культури Давнього Риму.
3. Образотворче мистецтво епохи Відродження в Італії.
4. Італійська опера, кіно. Італійсько-українські музичні зв'язки.
5. Франція — батьківщина класичного балету.
6. Імпресіонізм — нове бачення світу. \
7. Французьке циркове мистецтво. Франція — батьківщина мистецтва кіно.
8. Видатні шансоньє Франції.
9. Версаль — зразок європейського парку.
10. Париж — столиця світової моди.
11. Асиміляція східної і західної культур — підґрунтя мистецтва Іспанії.
12. Видатні живописці Іспанії.
13. Антоніо Гауді-і-Корнет — видатний архітектор-новатор ХХ ст.

Хід заняття:

1. Повторення теоретичного матеріалу з даної теми.
2. Розв'язання завдань.

3. Короткий глосарій з тематики занотувати або демонструвати при відповідях знання термінів.

Завдання

Тести:

1. У чому особливості давньоримської культури?

- а) відсутність духовності, раціоналізм, спрага наживи й насолод;
- б) доступність усьому населенню імперії, взаємозалежність і взаємодія, відкритість для інших культур;
- в) аристократичність, інтелектуалізм;
- г) вплинула на розвиток варварських народів і допомогла створити їм власну культуру.
- д) раціональність, приземленість, практична користь, доцільність;

2. Хто із учених прадавнього Рима створив геоцентричну систему миру, кому належать роботи з математики, оптики й географії?

- а) Гораций;
- б) Тацит;
- в) Птолемей;
- г) Пліній Старший;
- д) Гален.

3. Чиї культурні досягнення римляні копіювали, узагальнювали й систематизували?

- а) китайські культурні досягнення;
- б) культуру стародавніх греків;
- в) давньоіндійську культуру;
- г) єгипетські релігійні вистави ;
- д) досягнення давньокитайських вчених і філософів.

4. Який палац являється зразком європейського парку:

- а) Во-ле-Виконт
- б) Тюільрі
- в) Версаль.

4. Назвіть напрямок в образотворчій мистецтві, пов'язане з діяльністю групи французьких художників на чолі з П. Пікассо.

- 1) суперматизм;
- 2) кубізм;
- 3) сюрреалізм.

5. Як називається світогляд, що з'явився в епоху Відродження?

- а) аскетизм;
- б) класицизм;
- в) песимізм;
- г) реалізм;
- д) гуманізм.

Рекомендована література:

1. А. Мировая культура и искусство: Учеб. пособие / Сост.: А.М. Белюков, Р.С. Бикметов, Г.В. Борисова и др. / Под ред. А.М. Белюкова, В.Л. Правды; ГУ КузГТУ. – Кемерово, 2014. – 232 с.
2. А. Справочник по мировой культуре и искусству / С.М. Петкова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 507 с.
3. А. Садохин А.П. Мировая культура и искусство / М: ЗАО «БММ», 2017. – 448 с.
4. А. Емохонова Л.Г. Мировая художественная культура. – М., 1999.
5. Алпатов М.В. Этюды по истории западноевропейского искусства. – М., 1963.
6. Алпатов М.В. Художественные проблемы искусства Древней Греции. – М., 1987.
7. Баткин Л.М. Итальянское Возрождение: Проблемы и люди. – М., 1995.
8. Борзова Е.П. История мировой культуры. – СПб., 2017.
9. Вазари Дж. Жизнеописание наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих эпохи Возрождения. – СПб., 1992.
10. Виппер Б.Р. Итальянское Возрождение. Курс лекций. – М., 1977.
11. Культурология. История мировой культуры / Под ред. Н.О. Воскресенской. – М.: Единство, 2013.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 3 (2 години).

Тема: Європейська культура та мистецтво: Англія, Німеччина, Нідерланди, Австрія.

Мета: Формування системи знань стосовно культури та мистецтва країн Європи.

Основні поняття: модернізм, авангард, традиція, кубізм, футуризм, експресіонізм, сюрреалізм, філософія життя, модернізм, музикл, символізм, екзистенціалізм, романтизм.

Питання до обговорення:

1. . «Епоха Англії» у світі (XVII — поч. XIX ст.).
2. Англійський сад — нове слово в європейській парковій культурі.
3. Зародження музиклів. Творчість Ендрю Ллойда Веббера. Музика «Бітлз» — внесок у розвиток музичної культури.
4. Мистецтво Німеччини в епоху модернізму. Творчість Й. С. Баха. Композитори-романтики. Людвіг ван Бетховен і українська музична культура.
5. Мейсенська порцеляна.
6. Амстердам, Дельфт — осередки культури Нідерландів.
7. «Великі голландці» Пітер Пауль Рубенс і Харменс ван Рейн Рембрандт.
8. Фламандський живописець Пітер Брейгель.
9. Символізм Моріса Метерлінка.
10. Культура та мистецтво Австрії. Віденська музична школа. Танцювальна стихія Йоганна Штрауса.

Хід заняття:

1. Повторення теоретичного матеріалу з даної теми.
2. Розв'язання завдань.
3. Короткий глосарій з тематики занотувати або демонструвати при відповідях знання термінів.

Завдання 1.

Тести:

1. В.-А. Моцарт і Л. Бетховен – є представниками якої школи:
 - а) німецької
 - б) віденської
 - в) англійської.
2. Що сприяло швидкому розвитку пейзажному парку в Англії:
 - а) суровий клімат з невеликою кількістю опадів

б) надзвичайна спека без опадів

в) м'який клімат із великою кількістю опадів і вологим повітрям.

3. Напрямок у мистецтві, що характеризується простотою й виразністю, спробами побачити світ очами дитини, називається:

а) експресіонізмом;

б) примітивізмом;

в) кубізмом.

4. Модерністський напрям, що поєднує письменників А. Камю, Ж. П. Сартр, С. де Бовуар, А. Мердок, К. Вілсон:

а) екзистенціалізм;

б) імпресіонізм,

в) сюрреалізм;

5. Родоначальником року-музики був(а):

а) Б. Хейлі;

б) Елвіс Преслі.

в) група «Бітлз»;

Завдання 2.

Наведіть приклади спільних змін, що відбувалися в епоху романтизму в різних видах мистецтва.

Завдання 3

Пояснити чому ставлення сучасної людини до природи інше? Які процеси в сучасній культурі пов'язані з трансформацією цього ставлення?

Рекомендована література:

1. А. Мировая культура и искусство: Учеб. пособие / Сост.: А.М. Белюков, Р.С. Бикметов, Г.В. Борисова и др. / Под ред. А.М. Белюкова, В.Л. Правды; ГУ КузГТУ. – Кемерово, 2014. – 232 с.

2. А. Справочник по мировой культуре и искусству / С.М. Петкова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 507 с.

3. А. Садохин А.П. Мировая культура и искусство / М: ЗАО «БММ», 2017. – 448 с.

4. А. Емохонова Л.Г. Мировая художественная культура. – М., 1999.

5. Бенеш О. Искусство Северного Возрождения. – М., 1973.

6. Борзова Е.П. История мировой культуры. – СПб., 2017.

7. Культурологія. Історія мирової культури / Под ред. Н.О. Воскресенської. – М.: Единство, 2013.

8. Історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій / Тернопіль, 2005.- 164 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-92.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

9. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. Культурологія. Навчальний посібник / К.: Центр навчальної літератури, 2007.- 392 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2737.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 4 (2 години).

Тема: Європейська культура та мистецтво: Данія, Норвегія, Швеція, та південно-західні слов'янські народи.

Мета: Формування системи знань стосовно культури та мистецтва Європейських країн.

Основні поняття: бароко, рококо, базиліка, скальди, вікінги, сага, ставкирки, функціоналізм, експресіонізм, лютеранство, сиволізм, чардаш.

Питання до обговорення:

1. Культура та мистецтво Данії, Норвегії, Швеції, Болгарії.
2. Культура та мистецтво південно-західних слов'янських народів: Хорватія, Словенія, Сербія, Чорногорія, Македонія.
3. Творчість Еміра Кустуріці - видатного кінорежисера сучасності.
4. Милорад Павич - автор «першої книги ХХІ століття».
5. Культура та мистецтво Польщі.
6. Фредерік Шопен - син польської землі.
7. Культура та мистецтво Чехії.
8. Творчість Бедржиха Сметани.
9. Культура та мистецтво Румунії. Килимарство Румунії.
10. Культура та мистецтво Угорщини. Танець «чардаш» -душа угорського народу.
11. Творчість Імре Кальмана - «короля оперети».
12. Культура та мистецтво Швейцарії. Кишеньковий годинник

— витвір швейцарського ювелірного мистецтва.

13. Країни Прибалтики. М. Чюрльоніс -литовський художник-символіст, композитор.

Хід заняття:

1. Повторення теоретичного матеріалу з даної теми.
2. Розв'язання завдань.
3. Короткий глосарій з тематики занотувати або демонструвати при відповідях знання термінів.

Рекомендована література:

1. А. Мировая культура и искусство: Учеб. пособие / Сост.: А.М. Беляков, Р.С. Бикметов, Г.В. Борисова и др. / Под ред. А.М. Белякова, В.Л. Правды; ГУ КузГТУ. – Кемерово, 2014. – 232 с.
2. А. Справочник по мировой культуре и искусству / С.М. Петкова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 507 с.
3. А. Садохин А.П. Мировая культура и искусство / М: ЗАО «БММ», 2017. – 448 с.
4. А. Емохонова Л.Г. Мировая художественная культура. – М., 1999.
5. Алпатов М.В. Этюды по истории западноевропейского искусства. – М., 1963.
6. Бенеш О. Искусство Северного Возрождения. – М., 1973.
7. Історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій / Тернопіль, 2005.- 164 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-92.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]
8. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. Культурологія. Навчальний посібник / К.: Центр навчальної літератури, 2007.- 392 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2737.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 5 (2 години).

Тема: Арабська культура та мистецтво. Культура та мистецтво Далекого Сходу. Культура та мистецтво Індії

Мета: формування системи знань про характерні риси арабської культури та культури Далекого Сходу.

Основні поняття: арабески, книжкова мініатюра, Хараппська культура, Веди, Упанішади, брахманізм, варни, касты, «Махабхарата» і «Рамаяна», сансара, карма, медитація, нирвана, індуїзм, буддизм, конфуціанство, даосизм, чань-буддизм, Піднебесна, ієрогліфічне письмо, театр тіней.

Питання до обговорення:

1. Значення культури арабо-мусульманського регіону.
2. Іслам як підґрунтя морально-естетичної специфіки арабо-мусульманського мистецтва.
3. Декоративно-прикладне мистецтво.
4. Пам'ятки арабо-мусульманської архітектури.
5. Значення культури далекого сходу.
6. Китайська порцеляна. Естетичний феномен китайського живопису. Китайська музика. Китайська опера.
7. Культура та мистецтво Японії. Філософія ікебани та чайної церемонії. Японські театри Но і Кабукі. Декоративно-прикладне мистецтво Кореї.
8. Місце культури Індії у світі. Внесок Індії у світову культуру. Архітектура і скульптура Індії. Декоративно-прикладне мистецтво. Музика і танець Індії. Індійське кіно. Індійські йоги.

Хід заняття:

1. Повторення теоретичного матеріалу з даної теми.
2. Розв'язання завдань.
3. Короткий глосарій з тематики занотувати або демонструвати при відповідях знання термінів.

Завдання 1.

Виписати основні засади релігій:

- іслам
- індуїзм;
- буддизм;
- конфуціанство;

*Завдання 2.**Тести:*

1. Який з верховних давньоіндійських божеств вважався руйнівником Всесвіту?

- а) Будда;
- б) Шива;
- в) Брахма;
- г) Вішну;
- д) Пуруша.

2. Який пам'ятник давньоіндійської літератури оповідав про боротьбу за владу усередині одного із самих могутніх царських полів Північної Індії, що полягає з 107 тисяч двухвірший?

- а) Ригведа;
- б) Рамаєна;
- в) Махабхарата;
- г) Панчатантра;
- д) Камасутра.

3. У який час у Прадавній Індії виник Буддизм?

- а) У середині I тис. до н.е.;
- б) В II тис. н. е.;
- в) В VI тис. до н.е.;
- г) В III тис. до н. е.;
- д) На початку IV тис. до н.е.

Завдання 3

Зобразити схематично станову кастову систему Індії.

Рекомендована література:

1. А. Мировая культура и искусство: Учеб. пособие / Сост.: А.М. Беляков, Р.С. Бикметов, Г.В. Борисова и др. / Под ред. А.М. Белякова, В.Л. Правды; ГУ КузГТУ. – Кемерово, 2014. – 232 с.

2. Художня культура світу. Індійський регіон: Навч. посіб./ За ред. Н.Є. Миропольської. – Х., 2010. – С. 50 – 68.

3. Художня культура світу. Далекосхідний культурний регіон. Китай: Навч. посіб./ За ред. Н.Є. Миропольської. – Х., 2010. – С. 50 – 68.

4. А. Емохонова Л.Г. Мировая художественная культура. – М., 1999.

5. Борзова Е.П. История мировой культуры. – СПб., 2017.

6. Кравченко А.И. Культурология. – М.: Академический проект, 2015.
7. Культурология. История мировой культуры / Под ред. Н.О. Воскресенской. – М.: Единство, 2013.
8. Історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій / Тернопіль, 2005.- 164 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-92.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]
9. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. Культурологія. Навчальний посібник / К.: Центр навчальної літератури, 2007.- 392 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2737.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]
10. Бонгард-Левин Г.М. Древнеиндийская цивилизация. – М., 1993.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 6 (2 години).

Тема: .Культура та мистецтво Америки.

Мета: Формування системи знань стосовно культури та мистецтва Америки.

Основні поняття: монументальна архітектура, ацтеки, майя, інки, Музей Золота, Ельдорадо, карнавал, мюзикл, мультиплікація.

Питання до обговорення:

1. Значення культури Латинської Америки.
2. Мистецтво та культура доколумбової Америки.
3. Процес «змішування культур».
4. Легенда про «золоту країну» Ельдорадо.
5. Архітектурне та монументальне мистецтво Латинської Америки.
6. Латиноамериканські мелодії та ритми. Карнавал.
7. Значення культури Північної Америки.
8. Митці, які здобули славу Америці ХХ ст.
9. Розвиток кіно США. Мультиплікація Уолта Діснея.
10. Види і напрями сучасної популярної музики. Мюзикли.

Хід заняття:

1. Повторення теоретичного матеріалу з даної теми.

2. Розв'язання завдань.

3. Короткий глосарій з тематики занотувати або демонструвати при відповідях знання термінів.

Рекомендована література:

1. А. Мировая культура и искусство: Учеб. пособие / Сост.: А.М. Белюков, Р.С. Бикметов, Г.В. Борисова и др. / Под ред. А.М. Белюкова, В.Л. Правды; ГУ КузГТУ. – Кемерово, 2014. – 232 с.

2. А. Справочник по мировой культуре и искусству / С.М. Петкова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 507 с.

3. А. Садохин А.П. Мировая культура и искусство / М: ЗАО «БММ», 2017. – 448 с.

4. А. Емохонова Л.Г. Мировая художественная культура. – М., 1999.

5. Борзова Е.П. История мировой культуры. – СПб., 2017.

6. Кравченко А.И. Культурология. – М.: Академический проект, 2015.

7. Культурология. История мировой культуры / Под ред. Н.О. Воскресенской. – М.: Единство, 2013.

8. Історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій / Тернопіль, 2005.- 164 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-92.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

9. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. Культурологія. Навчальний посібник / К.: Центр навчальної літератури, 2007.- 392 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2737.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 7 (2 години).

Тема: Культура та мистецтво народів Африки

Мета: Формування системи знань стосовно культури та мистецтва народів Африки.

Основні поняття: Карфаген, міф, саса, анімізм, кубізм, культова маска.

Питання до обговорення:

1. Культура народів Африки.
2. Карфаген — місто, яке пов'язує Схід і Захід.
3. Мистецтво єгипетської Александрії в мозаїці.
4. Декоративно-прикладне мистецтво Африки. Африканські культові маски.

Хід заняття:

1. Повторення теоретичного матеріалу з даної теми.
2. Розв'язання завдань.
3. Короткий глосарій з тематики занотувати або демонструвати при відповідях знання термінів.

Завдання 1.

Охарактеризувати структуру суспільств і держав (Єгипетського, Вавилонського, Ізраїльсько-Юдейського царств, міст-держав Шумеру та Фінікії).

Завдання 2.

Оцінити (на основі витягів із Книги мертвих, законів Хаммурапі) правове становище населення в давніх державах Північної Африки, Передньої та Центральної Азії.

Завдання 3.

Зіставити умови розвитку й характерні ознаки суспільств і держав Давнього Єгипту, з одного боку, і Передньої та Центральної Азії, з іншого;

Рекомендована література:

1. А. Мировая культура и искусство: Учеб. пособие / Сост.: А.М. Беляков, Р.С. Бикметов, Г.В. Борисова и др. / Под ред. А.М. Белякова, В.Л. Правды; ГУ КузГТУ. — Кемерово, 2014. — 232 с.
2. А. Справочник по мировой культуре и искусству / С.М. Петкова. — Ростов н/Д: Феникс, 2007. — 507 с.
3. А. Садохин А.П. Мировая культура и искусство / М: ЗАО «БММ», 2017. — 448 с.
4. Борзова Е.П. История мировой культуры. — СПб., 2017.
5. Культурология. История мировой культуры / Под ред. Н.О. Воскресенской. — М.: Единство, 2013.

6. Альманах «Культура і сучасність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sirius777.com.ua/UserFiles> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

7. Історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій / Тернопіль, 2005.- 164 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-92.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

8. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. Культурологія. Навчальний посібник / К.: Центр навчальної літератури, 2007.- 392 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2737.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

САМОСТІЙНА (ІНДИВІДУАЛЬНА) РОБОТА

Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату за наступними варіантами:

1. Роль Давнього Єгипту у виникненні європейської культури.
2. Греція — колыска мистецтв. Видатні скульптори. Зародження театру.
3. Образотворче мистецтво епохи Відродження в Італії.
4. Італійська опера, кіно.
5. Франція — батьківщина мистецтва кіно.
6. Париж — столиця світової моди.
7. Асиміляція східної і західної культур — підґрунтя мистецтва Іспанії.
8. Видатні живописці Іспанії.
9. Антоніо Гауді-і-Корнет — видатний архітектор-новатор ХХ ст.
10. Творчість Ендрю Ллойда Веббера.
11. Музика «Бітлз» — внесок у розвиток музичної культури.
12. Мистецтво Німеччини в епоху модернізму.
13. Творчість Й. С. Баха.
14. Людвіг ван Бетховен.
15. Амстердам, Дельфт — осередки культури Нідерландів.
16. «Великі голландці» Пітер Пауль Рубенс і Харменс ван Рейн Рембрандт.
17. Фламандський живописець Пітер Брейгель.
18. Символізм Моріса Метерлінка.
19. Культура та мистецтво Австрії.
20. Віденська музична школа.
21. Танцювальна стихія Йогана Штрауса.
22. Творчість Еміра Кустуріці — видатного кінорежисера сучасності.
23. Культура та мистецтво Швейцарії.
24. Кишеньковий годинник — витвір швейцарського ювелірного мистецтва.
25. Країни Прибалтики. М. Чюрльоніс — литовський художник-символіст, композитор.
26. Мистецтво та культура доколумбової Америки.
27. Процес «змішування культур».
28. Легенда про «золоту країну» Ельдорадо.

29. Архітектурне та монументальне мистецтво Латинської Америки.
30. Латиноамериканські мелодії та ритми.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Відповідно до навчального плану студенти заочного відділення виконують контрольну роботу. Вибір варіанта здійснюється за останньою цифрою в заліковій книжці. Наприклад, якщо цифра номеру в книжці “3”, то студент вибирає варіант “3”.

Для послідовного і чіткого викладу матеріалу слід скласти план роботи.

Під час виконання роботи необхідно використовувати джерела, наведені в навчальній програмі і рекомендовані на лекціях, а також підручники та нормативні акти, що відповідають темі роботи.

Обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 20 сторінок формату А4. Контрольна робота повинна містити вступ, основну частину, висновки. Наприкінці роботи необхідно навести список використаної літератури, вказати дату виконання і поставити підпис.

Тематика контрольних робіт

Варіант 1.

1. Культура та мистецтво південно-західних слов'янських народів.

2. Культура та мистецтво Латинської Америки.

Варіант 2.

1. Культура та мистецтво Греції.

2. Культура та мистецтво народів Африки.

Варіант 3.

1. Культура та мистецтво Італії.

2. Культура та мистецтво Індії

Варіант 4.

1. Культура та мистецтво Данії.

2. Культура та мистецтво Китаю

Варіант 5.

1. Культура та мистецтво Франції.

2. Культура та мистецтво Японії.

Варіант 6.

1. Культура та мистецтво Іспанії.

2. Культура та мистецтво Далекого Сходу.

Варіант 7.

1. Культура та мистецтво Англії.
2. Арабська культура та мистецтво.

Варіант 8.

1. Культура та мистецтво Німеччини.
2. Культура та мистецтво Північної Америки.

Варіант 9.

1. Культура та мистецтво Нідерландів та Австрії.
2. Культура та мистецтво Туреччини.

Варіант 10.

1. Культура та мистецтво Норвегії та Швеції.
2. Культура та мистецтво Древнього Єгипту.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Роль Давнього Єгипту у виникненні європейської культури.
2. Греція — колыска мистецтв. Видатні скульптори.
Зародження театру.
3. Образотворче мистецтво епохи Відродження в Італії.
4. Італійська опера, кіно.
5. Культура та мистецтво Франції.
6. Імпресіонізм — нове бачення світу.
7. Французьке циркове мистецтво.
8. Франція — батьківщина мистецтва кіно.
9. Версаль — зразок європейського парку.
10. Париж — столиця світової моди.
11. Асиміляція східної і західної культур — підґрунтя мистецтва Іспанії.
12. Видатні живописці Іспанії.
13. Антоніо Гауді-і-Корнет — видатний архітектор-новатор XX ст.
14. «Епоха Англії» у світі (XVII — поч. XIX ст.).
15. Англійський сад — нове слово в європейській парковій культурі.
16. Творчість Ендрю Ллойда Веббера.
17. Музика «Бітлз» — внесок у розвиток музичної культури.
18. Мистецтво Німеччини в епоху модернізму.
19. Творчість Й. С. Баха.
20. Творчість Людвіг ван Бетховена.
21. Амстердам, Дельфт — осередки культури Нідерландів.
22. «Великі голландці» Пітер Пауль Рубенс і Харменс ван Рейн Рембрандт.
23. Фламандський живописець Пітер Брейгель.
24. Символізм Моріса Метерлінка.
25. Культура та мистецтво Австрії.
26. Віденська музична школа.
27. Танцювальна стихія Йогана Штрауса.
28. Культура та мистецтво Данії, Норвегії, Швеції, Болгарії.
29. Культура та мистецтво південно-західних слов'янських народів: Хорватія, Словенія, Сербія, Чорногорія, Македонія.
30. Творчість Еміра Кустуріци — видатного кінорежисера сучасності.

31. Милорад Павич — автор «першої книги ХХІ століття».
32. Культура та мистецтво Польщі.
33. Фредерік Шопен — син польської землі.
34. Культура та мистецтво Чехії.
35. Творчість Бедржиха Сметани.
36. Культура та мистецтво Румунії. Килимарство Румунії.
37. Культура та мистецтво Угорщини. Танець «чардаш» — душа угорського народу.
38. Творчість Імре Кальмана — «короля оперети».
39. Культура та мистецтво Швейцарії. Кишеньковий годинник — витвір швейцарського ювелірного мистецтва.
40. Мистецтво та культура Белорусії.
41. Іслам як підґрунтя морально-естетичної специфіки арабомусульманського мистецтва.
42. Багдадська школа книжкової мініатюри (ХІІ-ХІІІ ст.).
43. Турецьке гончарне мистецтво.
44. Художнє ткацтво Сирії — «дамаські тканини».
45. Килимарство один із найважливіших видів прикладного мистецтва мусульманського світу.
46. Пам'ятки арабомусульманської архітектури.
47. Значення культури Далекого Сходу.
48. Культура та мистецтво Китаю. Китайська порцеляна. Естетичний феномен китайського живопису. Китайська музика. Китайська опера.
49. Культура та мистецтво Японії. Філософія ікебани та чайної церемонії. Японські театри Но і Кабукі.
50. Декоративно-прикладне мистецтво Кореї.
51. Місце культури Індії у світі. . Внесок Індії у світову культуру. Архітектура і скульптура Індії. Декоративно-прикладне мистецтво Індії.
52. Музика і танець Індії. Індійське кіно.
53. Значення культури Латинської Америки.
54. Мистецтво та культура доколумбової Америки.
55. Легенда про «золоту країну» Ельдорадо.
56. Архітектурне та монументальне мистецтво Латинської Америки.
57. Латиноамериканські мелодії та ритми. Карнавал.
58. Значення культури Північної Америки.

59. Митці, які здобули славу Америці XX ст.
60. Розвиток кіно США
61. Види і напрями сучасної популярної музики.
62. Культура народів Африки.
63. Карфаген — місто, яке пов'язує Схід і Захід.
64. Декоративно-прикладне мистецтво Африки. Африканські культові маски.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. А. Мировая культура и искусство: Учеб. пособие / Сост.: А.М. Белоков, Р.С. Бикметов, Г.В. Борисова и др. / Под ред. А.М. Белокова, В.Л. Правды; ГУ КузГТУ. – Кемерово, 2014. – 232 с.
2. А. Справочник по мировой культуре и искусству / С.М. Петкова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 507 с.
3. А. Садохин А.П. Мировая культура и искусство / М: ЗАО «БММ», 2017. – 448 с.
4. А. Емохонова Л.Г. Мировая художественная культура. – М., 1999.
5. Алпатов М.В. Эпюды по истории западноевропейского искусства. – М., 1963.
6. Алпатов М.В. Художественные проблемы искусства Древней Греции. – М., 1987.
7. Баткин Л.М. Итальянское Возрождение: Проблемы и люди. – М., 1995.
8. Бенеш О. Искусство Северного Возрождения. – М., 1973.
9. Бонгард-Левин Г.М. Древнеиндийская цивилизация. – М., 1993.
10. Борзова Е.П. История мировой культуры. – СПб., 2017.
11. Вазари Дж. Жизнеописание наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих эпохи Возрождения. – СПб., 1992.
12. Виппер Б.Р. Итальянское Возрождение. Курс лекций. – М., 1977.
13. Кравченко А.И. Культурология. – М.: Академический проект, 2015.
14. Культурология. История мировой культуры / Под ред. Н.О. Воскресенской. – М.: Единство, 2013.
15. Журнал українська культура [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://presa.ua/ukrains-ka-kul-tura.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019р.]
16. Подольская Е. А. Кросс-культурная компетентность: сущность и функции в глобализирующемся мире [Електронний ресурс] / – Режим доступу: – Загл. с экрана. – http://www.rusnauka.com/3_ANR_2013/Pedagogica/6_125836.doc.htm [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

17. Культура України. Електронна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// elib.nlu.org.ua/object.html?id=9116](http://elib.nlu.org.ua/object.html?id=9116) [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

18. Альманах «Культура і сучасність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sirius777.com.ua/UserFiles> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

19. Історія світової і вітчизняної культури. Курс лекцій / Тернопіль, 2005.- 164 с. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-92.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

20'. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. Культурологія. Навчальний посібник / К.: Центр навчальної літератури, 2007.- 392 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2737.html> [Посилання дійсне на 15.06.2019.]

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАЬ СТУДЕНТІВ.

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною системою. Отримані за кожен змістовний модуль бали підсумовуються та діляться на 2.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (залік).

Оцінювання знань студентів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –A, B, C, D, E, FX, F). Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, лабораторних, практичних або семінарських заняттях та самостійну роботу.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОЇ ОЦІНКИ ЗНАЬ СТУДЕНТІВ.

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стислому і системному вигляді викладений основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати студенти під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами теоріями тощо. Кожний студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують

основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі.

Відвідування студентом лекції та її наявність в ОКЛ з дисципліни «Світова культура та мистецтво» дає студенту **2 бали** за кожну лекцію в кожному змістовному модулі. Відповідно **12 балів** у першому та **8 балів** у другому змістовному модулі.

Під час практичних занять студенти усно доповідають на питання. Активна робота студента на занятті оцінюється в **8 балів**.

Критерії оцінки на практичному занятті

Бали	Критерії оцінки
8	Оцінюється робота студента, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді, розв'язує завдання стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
7	Оцінюється робота студента, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно, дуже добре працює в парі/групі/команді, розв'язує завдання стандартним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок.
6	Оцінюється робота студента, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів або письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, активний, часто виступає і часто задає питання; активно,

	дуже добре працює в парі/групі/команді, розв'язує завдання стандартним способом.
5	Оцінюється робота студента, який володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять, виявляє знання елементарних положень з дисципліни, іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді.
4	Оцінюється робота студента, який володіє навчальним матеріалом, виконує більшість завдань практичних занять, виявляє знання елементарних положень з дисципліни, іноді виступає і задає питання; добре працює в парі/групі/команді, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3	Оцінюється робота студента, який частково володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
2	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді, іноді виконує завдання практичних занять; іноколи виступає і задає питання; не дуже добре працює в парі/групі/команді.
1	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не дуже добре працює в парі/групі/команді, іноді проявляє активність.
0	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не працює в парі/групі/команді.

Самостійна робота студентів/індивідуальне завдання. Виконання індивідуального завдання можливе у вигляді реферату або усної доповіді на практичному занятті. Така форма надає студенту можливість отримати максимум **30** додаткових балів в 1-му модулі та **40** балів у другому модулі.

Критерії оцінки індивідуального завдання:

Бали за питання	Бали за питання	Критерії оцінки
30-25	40-35	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
24-14	34-24	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
13-6	24-8	В цілому володіє матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
5-0	7-0	Не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при

	цьому суттєві неточності.
--	---------------------------

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт. В структурі навчання виділяють 2 змістовних модулі. Тобто студент двічі за семестр складає модульний контроль та має можливість набрати максимум по **30 балів** у 1 та у 2 модулі. Контрольна робота проходить у формі 30 тестових питань у кожному модулі (правильна відповідь на тестові питання оцінюється в **1 бал**).

Студент, який з різних обставин не отримав необхідної кількості балів з будь-якої теми, має можливість самостійно її підготувати і пройти індивідуальний поточний контроль знань з цієї теми або виконати індивідуальні завдання, що пропонуються в робочій програмі.

ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

1 модуль (максимум балів)		2 модуль (максимум балів)	
Лекції	8 (4 лекції*2)	Лекції	6 (3 лекції*2)
Практичні	32 (4 практ.зан*8)	Практичні	24 (3 практ.зан*8)
Самостійна робота/ІДЗ	30	Самостійна робота/ІДЗ	40
Контрольна робота	30	Контрольна робота	30
Всього	100	Всього	100

Якщо студент з будь-якої поважної причини не виконав умов набору балів, або набрав недостатньо для заліку за період навчання, він має змогу під час заліково-екзаменаційної сесії прийти на екзамен і скласти його усно або письмово, відповівши на 3 питання (перше і друге оцінюється в **30 балів**, третє, підвищеної складності, у **40 балів**). Бали, які студент набрав під час навчання складаються з балами за

питання на заліку, та діляться на 2. Результат, який отримає і буде оцінкою за залік.

КРИТЕРІЙ ОЦІНКИ НА ЗАЛІК

Бал и за 1-2 питання	Бал и за 3 питання	Критерії оцінки
30- 25	40- 35	отримують студенти, які повністю розкрили сутність питання, дали чітке визначення понять або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.
24- 16	34- 26	отримують студенти, які правильно, але не повністю розкрили сутність питання або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.
15- 7	25- 11	отримують студенти, які лише частково розкрили сутність питання або частково проаналізували і зробили невірний висновок з теоретичного положення.
6-0	10- 0	отримують студенти, які частково і поверхово розкрили сутність питання або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

студенти заочного відділення виконують контрольну роботу. Виконана робота є допуском студента до заліку. Після перевірки викладачем контрольної роботи та її захисту в усному вигляді викладач допускає студента до заліку. Критерій оцінки питань на залік той самий, що й для студентів денної форми навчання.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на практичних (семінарських) заняттях та на підсумковому модульному контролі, свідчить про **ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни** на конкретному етапі її вивчення. Протягом семестру

студенти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	визначення
		для заліку	
90 – 100	A	зараховано	відмінно - повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому.
85-89	B	зараховано	дуже добре - недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
75-84	C	зараховано	добре - недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми

			та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
70-74	D	зараховано	задовільно — засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.
60-69	E	зараховано	достатньо - засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно — не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно — не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

